

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 500 Lei,
pe o jumătate de an 250 Lei

Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iulia Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 68

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 15
Lărgimea de 1 cm. Lei 60

Unde ești credință strămoșească?

Unde ești femeie credincioasă?

Intr'o seară târzie, când vântul câptușește marginile ferestrii cu săpadă, răsună de undeva de departe o cântare: „In satul în care m'am născut“.

Și cine oare nu se duce pe aripile gândului în vremea copilăriei lui, când e departe și i se pomenește de satul în care s'a născut?

Era în primul război mondial, prin anul 1916. Armatele erau de mult încleștate pe viață și pe moarte. In sat domnea o viață tristă și plină de jale. Bărbații erau duși aproape toți. Câte un bătrân dacă se mai arăta din când în când, printre femeile care s'au obișnuit cu sapa, cu coarneză plugului și unele chiar cu coasa.

Ușa bisericii era totdeauna deschisă și nu era seară ca să nu găsești femei venite să se roage, după ce au terminat cu lucrurile.

Deodată o veste nouă umple satul: Femeile să se roage mai mult, ruga femeilor va aduce mai repede pacea.

S'a luat o măsură de graț și fiecare femeie din sat și-a luat o mână. Fiecare mergând acasă și-a numărat boabele și a făcut în aceeași seară atâtea mătânii (închidăciuni) cu toți copiii, câte boabe de graț a avut, rugându-se și sicând: Potolește Doamne urile și adă pacea pe pământ. A doua zi s'a adunat tot grațul dela toate femeile, s'a măcinat la rășniță, s'a făcut prescură, s'a făcut slujbă cu rugăciunea tuturor.

In timpul celui de al doilea război mondial „în satul în care m'am născut“ tot timpul săptămânii ușa bisericii stă

încuiată, nici Duminica nu se mai adună decât numai câte o bătrână. Certuri, neînțelegeri, goană după câștiguri, podoabe scumpe, jocuri, veselie, voie bună. Cel care are pe cineva dus, stă cu inima împietrită în casă, — celce nu are pe nimeni, chiuie în gura mare și și petrece.

Unde ești credință strămoșească?

Coboară iarăși printre noi, căci dacă nu te avem pe tine rasim încercărilor noastre, ne răldăcim ca în desișul unei păduri și ne afundăm tot mai adânc în noroiul fărădelegilor. Satul românesc nu și mai are viața lui. Viața care o duce acum nu este a lui. Rădă s'a strecurat între noi ca gărgărițele în mijlocul grăului și ca viermele la inima lemnului.

Vino iarăși credință strămoșească și adu satelor noastre viața noastră de altădată. Fii rasim frământărilor noastre și de astădată, așa cum ai fost totdeauna în decursul mult încercatei noastre istorii.

Unde ești femeie credincioasă?

Te-a cuprins și pe tine valul acestei decăderi generale? Ai părăsit și tu tinda bisericii noastre, unde Hristos răstignit așteaptă sadarnic o rugă de mântuire a lumii? Unde-ți este ruga arzătoare de altădată? Unde-ți este focul inimii care topește învrăjbierea lumii?

„In satul în care m'am născut“, ca și în toate celelalte sate, se așteaptă o înviere a credinței, de care a fost legată soarta neamului românesc. Bisericele goale

Mănăstirea Lupșa

Pe Valea Arieșului, aproape de Țara Moșilor, există o mănăstire veche. An de an aleargă la ea mii de creștini cucernici. Vara e cercetată de foarte mulți, fiind loc de pelerinaj, la care se fac slujbe mari și se înalță rugăciuni către Preacurata. De mai bine de 500 de ani există această mănăstire. Câte nu ne-ar putea spune?

Spun hrisoavele. îngălbenite de vremi că s'a ctitorit când erau anii dela Hristos 1421, iar dela facerea lumii 6929, pe când în Țara Moldovei stăpânea Alexandru Vodă cel Bun, iar în Muntenia un urmaș al viteazului Voevod Mircea cel Bătrân. Prin Țara Ardealului erau vremi grele. In vremi grele omul se gândește la Dumnezeu. Gânditu-s'au și locuitorii de pe Valea Arieșului și au ridicat spre marea mărime a Atotputernicului Dumnezeu o sfântă mănăstire. In chilioarele din jurul ei trăit-au după chipul ingeresc mulți oameni, pe cari Dumnezeu i-a înzestrat cu chemare sfântă, la starea călugărească. Multe sulete greu încercate și-au găsit aci locul de alinare și de îmbărbătare. Veacuri multe au trecut peste așezământul călugăresc dela Lupșa. Multe nenorociri s'au abătut asupra acestei sfinte mănăstiri. Un poet din zilele noastre scrie așa de frumos:

Mănăstire
Sufletul pe care-l porți este supra-
[viețuirea
Milioanelor de morți.

Dela 1421, de când s'a întemeiat, nu știm nimic despre Mănăstirea Lupșa până pe la 1700. Pe la 1700 — și poate și mai înainte -- la

*așteaptă de multă vreme
imnul de slavă. Faceți voi,
femei credincioase, primul
pas și înviați credința noastră
din străbuni.*

*Și cu această înviere va
veni cu siguranță și învierea
neamului românesc.*

Al. U. Miron

Mănăstirea Lupșa era școală. Călugării chemau la Sfânta Mănăstire tineri de pe sate. Ii învățau să citească, să scrie, să cunoască rânduiala bisericească și să cânte. După ce isprăviau școala, ajungeau cantori prin satele lor. Pe cei mai talentați și mai cucernici îi recomandau pentru Sfânta Preoție, iar pe cei cu chemare călugărească îi făceau călugări. Călugării dela Lupșa s'au unit cu Roma Sfântului Petru, atunci când s'a făcut Sfânta Unire în toată Țara Ardealului.

Intre 1759—1761 a fost mare revoluție în Ardeal. S'a răsculat mulțimea îndemnată de sârbi, împotriva Sfintei Uniri. Ii conducea un călugăr lipsit de cultură, pe nume Sofronie, care din desișul codrilor a fost tocmai bine venit pentru Sârbi. Pe vremea aceea un călugăr dela Sfânta Mănăstire din Lupșa, pe nume Procopie, s'a lepădat de legea noastră și a făcut mult rău, învrăjbind poporul, carele împărțindu-se în două, a jefuit Sfânta Mănăstire. Generalul Bucow, omul stăpânirii austriace, a dat ordin, să fie prins călugărul Procopie.

Evlaviosul episcop dela Blaj, Petru Pavel Aaron, (pe vremea căruia s'au deschis vestitele școli ale Blajului) a refăcut mănăstirea. In 1765 găsim la Lupșa doi călugări — Silvestru și Pahomie. De atunci au fost tot călugări puțini și au fost și ani în cari nu erau călugări, că slujiau acolo din când în când (mai ales la pelerinaje) preoții din satele din jur.

Azi Sfânta Mănăstire dela Lupșa e îngrijită și cercetată de mulți. Poate va veni vremea când in chilioarele din jurul mănăstirii se vor ruga și vor veghia călugări din cinul Sfântului Vasile cel Mare. La Nicula, la Bixad, la Moiseiu, la Prislop, in toate mănăstirile vechi din Ardeal, sunt călugări bazilieni. Să dea Domnul să aibă chemări și pentru Lupșa!

Iosif E. Naghtu

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Sfințenia și cinstirea sfinților

Ca să fii sfânt, trebuie ca să umbli și cu capul plecat și să privești și cerul, pe care să-ți vezi scris numele ca și Sf. Tereza de Pruncul Isus. Apoi nu trebuie numai decât să faci minuni, căci sunt sfinți și fără de minuni, iar la spusa că să n'ai nici un păcat Sf. Scriptură zice: că și dreptul cade de 7 ori în zi în păcate ușoare, pentru aceea tot drept sau sfânt rămâne, întrucât numai Dumnezeu e fără de păcat. E bine să umbli trist, sau îngândurat numai de teama de a nu cădea în păcat, încolo sfatul Sf. Pavel este: „Fiți pururea veseli“.

Mai departe, după unii se spune, ca să nu umbli prin lume, dar atunci cine-ar mai îndrepta pe cei rătăciți; sau ca să te rogi mereu, da! să începi cu rugăciune a-ți îndeplini datorințele tale în familie, făcând pruncilor o mâncare caldă ca să nu leșine sau să nu amețiască în școală, precum aceiași prunci sau bătrâni trebuiesc curății ca să nu-i umple hâra și păduchii multumind seara Domnului că le-ai terminat, cu bine; sau că trebuie să-ți împarți averea la săraci, da, dacă ești singur; sau că trebuie să între în mănăstire, dar atunci cine să mai încheie sf. taină a căsătoriei, precum de ești căsătorit numai cu învoirea de bună voie a soției poți intra, bărbatule, în mănăstire; apoi fie că intră și soția între călugărițe, fie că se leagă că ea nu se mai mărită. Aceasta, pentru ca să nu preacurvească trăind în concubinaj cu altul. Că trebuie să ajunezi și

să postești mereu, dar nu slăbind, ca să nu mai poți lucra și câștiga pruncilor umblând goi sau zdrențoși; sau că trebuie să-ți supui trupul la anumite cazne, fie că-l biciuești, fie că-l încingi cu un lanț, fie că stai gol 6 luni într'o mocirlă a pustului Schetis ca să te piște fânțarii, pentru a stinge în tine boldul madularilor ca și Macarie Alexandrinul, e bine și așa, dar uneori ajunge și bunăvoința și harul Domnului.

La început Dumnezeu l-a făcut pe om, ca mintea să-i stăpânească cu ușurință pornirile rele. După păcatul strămoșesc însă pofta în spre păcat s'a răsvrătit și se răsvrătește mereu în contra minții, voindu-se pofta, regină peste minte. Când patimile desfrânate și pornirile rele ajung stăpâne, ele orbesc judecata, în măsură că omul devine furios, pornit, turbat. Dacă îl întrebi: de ce-ai făcut cutare boacănă? Îți răspunde: am fost ca ieșit din minți.

— Sfințenia într'un om este, când acela niciodată nu-și iese din minți. Omul prin trup se aseamănă cu vita, iar prin suflet cu ingerul. Intre aceste două părți pururea-i război. De învinge ingerul, omul aude glasul Tatălui ceresc: „tu ești fiul meu cel iubit“, deoarece în acest suflet strălucește sfințenia prin: frumusețea, bunătatea, gingășia și măreția lui Dumnezeu. — De învinge vita, omul cu mintea întunecată e mai rău ca o fiară. Un asemenea om merge cu capul în jos și cu picioarele în sus, zice sf. Augustin.

Înainte de venirea Domnului Cristos în lume, învățatul păgân al Grecilor, Diogen, mergea prin orașul Atena ziua în amiaza mare cu

un felinar aprins, căutând ceva. — „Ce cauți Diogen?“ — „Caut un om“, răspuse el. „Dar nu vezi că piața e plină de oameni?“ — „Te înșeli, amice, răspunde învățatul, pentru că aceștia nu sunt oameni, ci animale, căci nu trăiesc ca oamenii, ci ca animalele, lăsându-se conduși de poftele lor trupești“.

Galen spune că a văzut un tinăr, alergând să deschidă o ușă cu cheia. De prea mare zor, n'a nimerit broasca. Atunci s'a infuriat așa de tare că începuse să injure și să blasteme, aruncând din ochi numai fulgere de mânie. Și apucând cheia în dinți, începuse să bată și cu mâinile și cu picioarele în ușă, voind s'o sdrobească. Ori această purtare sălbatică m'a scârbit așa de mult împotriva mâniei, spune el, că de atunci nu mi-s'a mai întâmplat să mă mai supăr de ceva. Dar în Sf. Scriptură cetim: „Mai bun este omul cel mult răbdător, decât cel tare și acel ce-și stăpânește mânia mai bun este decât cel ce ia o cetate puternică“ (Pilde 16, 34).

După toate acestea deci, pentru ce cinstim pe sfinți? Pentru că ei au fost buni, au fost răbdători; pentru că în ei a învins ingerul, mintea fiindu-le totdeauna regină. Pentru că ei au dat cele mai bune și cele mai curate dovezi asupra felului cum trebuie să-și trăiască omul viața față de Dumnezeu și față de oameni, în care drum au presărat numai simțiri strălucite, așa încât viața lor a fost ca o lumină ruptă din cer. Deci se cuvine să-i cinstim atât pentru pilda vieții lor cât mai ales pentru ca pilda lor să ne fie un îndemn spre un tipar nou de viață creștinească. Și aceasta cu atât mai vărtos cu cât suntem în post, a cărei coroană este înfrânarea pornirilor slabe, din poenița sufletului nostru.

Păr. Octavian Fulcea

Cum putem apropia pacea

Revista pentru copii „Raiul Copiilor“ din București în numărul 3 din anul acesta, care este închinat păcii, îi roagă pe copii:

1) să zică în fiecare zi rugăciune pentru pace, 2) fiecare copil să câștige cel puțin un alt copil care să spună și el zilnic rugăciunea pentru pace, 3) să economisească bani, din cei primiți pentru bomboane, și să plătească în fiecare săptămână o sf. liturghie pentru pace, 4) să roage pe profesorul lor de raliție, sau pe paroh să slujiască în fiecare Vineri către o sfântă liturghie pentru pace și în această liturghie să ia parte cu toții.

Dacă toți copiii noștri se vor ținea strâns de aceste 4 sfaturi, va trece anul 1944 și pacea se va sălășlui pe pământ.

Preaonorații Protopopi și Onorații Preoți sunt rugați să binevoiască a aduce la cunoștința abonaților din parohie că, începând cu numărul viitor, începem a opera trimiterea gazetei la adresele acelor cari încă nu ne-au trimis abonamentele din anii trecuți și din anul acesta. Intrucât Sfințiile Lor ar fi încasat vreun abonament, să ni-l trimită fără săbavă, deoarece nu mai putem cheltui sadarnic nici un Leu de aici înainte. Vor trimite gazeta numai acelor cari au plătit sau pentru cari stau buni Sfințiile Lor.

Prin minciuni, dușmanii tulbură sufletele celor slabi

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Potriveala-i lucru mare...

Anul acela a fost un an greu. Sfințele Paști căzuseră mai în iarnă, Zăpada se ținea încă pe la subsuorile dealurilor, prin dosuri și nu cuteza să-și sufle mugurii afară. Un crivăț, ascuțit ca o pleasnă de biciu se plimba peste sat, în dragă voie. Bărbații nu aruncaseră căciulile, nici femeile broboadile de lână. Căscioarele și le-au văruiț, suflând în degete. Copiii vorbeau de ouă roșii, prăjindu-se la focul de pe vetre. Frig ca iarna, deși Paștile erau în pr. gul creștinului.

Dar mai era un greu și mai mare. Pe-acesta nu-l știau decât oamenii mari. Și bieteke vitivoare din grajduri.

Intraseră oamenii'n iarnă, cu vite multe și nutrețuri puține.

Se nimerise o toamnă ploioasă. Vitele se căutau rar. Prețurile erau mici. Omul nu-și putea lăpăda singura-i bogăție, pentru o nimica toată. Ce să facă? A intrat în

iarnă, cu gândul la Dumnezeu și și cu nădejdea într'o primăvară timpurie. Dar n'a fost așa. Primăvara întârzia. Nutrețurile se apropiau de podelele șoproanelor. Vitele cereau mugind hrană. Stăpânii lor li-se rupeau sufletele de mila dobitoacelor.

Unii, cari aveau ceva bani în casă, cutreerău satele din jur pentru câte-un braț, două de fân sau otavă, plătind, cât n'ar fi visat. Alții, cu șurile acoperite cu paie, și le-au descoperit. Să aibe cu ce amăgi foamea vitelor. Bucuria Paștilor, în acel an, n'au prea fost bucurii. Mai mult gând și întristare. Și o mare și neprețuită învățătură.

Intre cei loviți de greaua încercare era și plugarul Ion al Petringelului. Nu știu cine i-a putut da aceasta poreclă nepotrivită, căci Ion, care era cât un fag, numai a petringel nu semăna.

El pățise poate mai rău decât alții. Lăcomise, omul, să aibe vite multe.

Se gândea, că dacă le va scoate în primăvară, are să ia o grămadă de bani pe ele. Făcuse socoteala fără crășmar. S'a gândit numai la

partea bună, nesocotind, că poate să se întâmple și de-a'ntoarsele. Fiindcă nutreț nu se mai găsea, nici primăvara nu grăbea să sosească, Ion a fost silit să vândă o parte pe prețuri de nimica. A pierdut omul mult, dar s'a ales cu hotărîrea, că dacă vrea să țină vite multe și bune, să se îngrijească și de nutreț mult și bun. În speranța unei primăveri grabnice, să nu se mai lașe. Și nici nu s'a mai lăsat.

Din acel an, Ion al Petringelului seamănă nutrețuri pe toate rozoarele. Cosește toate smârcurile, unde poate să se miște coasa. Strânge brațe de fân de printre tufele pădurilor. S'apleacă după câte-o mână de fân, ce cade din carăle oamenilor. Greblează fânașul, să nu rămână un fir de iarbă, neadus acasă. Iar copiilor mereu le toacă în urechi:

— „Măi copii! Să nu pățiți ce am pățit eu atunci. Așa Paști, să nu mai dea Dumnezeu... Că mi-se rupea sufletul de mila vitelor. Răcneau de foame, ca din gură de urs. Și n'aveam nici o putere. Mai bucuros mi-ași fi luat dela gura

mea, să le dau lor, dacă s'ar putut. Am pierdut mult la ele. Unele vândute mai pe nimica, cele scoase'n primăvară numai pe pielea pe ele. Asta nu-i plugărită mări copiii! E numai chin și necaz pe capul plugarului și-al bietelor dobitoace. De aceea, dați copiii mâini, adunați, strângeți cât puteți. Dar nici odată, să nu credeți, având prea mult, să risipiți socoteală. Nu... Că și multul, ori de mult ar fi, dacă nu-i cheltuit împărțit cu socoteală se găsește înainte de-a se ajunge“.

„Potriveala-i lucru mare“, zice Ion, de câte ori auzea pe câte neva plângându-se, că nu-i ies crurile'n plin, cum nădăjduse cum plănuise.

„Așa am pățit și eu. Dar atunci mi-am băgat mai bine mintea'n că și își încheia Ion al Petringelului și vedania sa.

Petrea Dascăl

Dragă cetitor, plătituți abonamentul? Dacă nu, mite-ni-l, că n'avem cu ce plăti hârtia și tiparul.

Poezie populară:

Vară, vară, primăvară
Mult mi-e inima amară,
Primăvara a sosit
Și timpul de plugărit
Nu mai vezi tineri la plug
Nice patru boi la jug,
Ies plugurile la arat
Fără de nici un bărbat,
Ies cu plugul la ogor
Moșii cu nepoții lor,
Ie coarne ține-un moșneag
Plugul două vaci îl trag,
Și-o nevastă supărată
Strigă la vaci câte-odată,
Și pășind peste ogor
Gândind la bădița lor,
Și așteaptă să le scrie
De pe front, din bătălie.
Câți copii din lumea toată
Nu știu cine le e tată?
Dar așteaptă să le scrie
Tatăl lor din câțanie
Cât e Rusia de mare
Numai două drumuri are,
Și-ale sunt nepietruite,
Dar de mine străbătute,
Lângă satul Anapskaia
Unde cad gloanțe ca ploaia!...

Acuzită dela so'd. *Petean Vasile* din jud. Buzău, culeasă de Slt. rez. *T. Seiceanu*

Dorul Ardealului cedat

Floriciță din Bănat,
Plânge Crișu 'nspumegat
Căci s'au împlinit trei ani
De când sunt robi la dușmani

Someșul își plânge-agale
Doina lui cu întristare.
Și strigă mercu-mercu:
Scăpați-ne de rău!
Căci de când suntem străini
Am avut parte de chin.

Foicică, foi turtite,
Clujul cel cu școli vestite
Și cu statui poleite!
Iși visează cinste mare
Și ziua de eliberare!
Tot așa visăm și noi
Cari avem atâți eroi,
Morți în Rusia departe

Sângele vărsat de ei
Prin câmpii și prin tranșei,
Este semnul de dreptate,
Care cere libertate!

Deci voi, fraților robiți,
Cu gândul la noi să fiți!
Căci și noi mereu gândim
Pe voi să vă desrobim

Și-l rugăm pe Dumnezeu
Să ne ajute brațul său!
Să 'ncingem arma credinței
Fixând ziua biruinței.

Scrisă de *Maria Dragoș* clasa VII-a pri
mară Gloluș.

Poezii populare

Mi s'a dus bădița 'n târg.
S'a dus ca să mi târguiască
Șurță verde de mătăso,
El și-a cumpărat nevastă
Și mie mi-a poruncit
Pe o fronză de alun
Să mă duc ca să-l cunosc.

Eu m'am dus l-am cununat,
Cu vin bun i-am închinat:
Să trăiești bine cu bine,
Să te cununi și cu mine,
Să trăiești și fînă,
Der n'ajungă Sâmbăta
Duminica s'o îngropăm,
Lunea să ne cununăm.

la-ți bădița ce ți drag,
Nu te nita la ioseg;
Iosegul zace în câmp,
Tu cu toanta mergi la târg
Pretenii te or întreba,
Care ți-e nevasta ta?
Tu vei da-o după spate
Mi-i arăta de departe,
Tu vei da-o după tine
Și mi-i arăta pe mine.

Cântă cucul sus în nuc,
Vremea vine să mă dac.
Cântă cucul pe fântână;
Că mai am o săptămână.
Cântă cucul pe găleată,
Săptămâna mi se găte.
— Iertați frați și voi sorori,
V'am greșit de multe ori.
Iarta-mă mamă și tată,
Dacă v'am greșit vreodată.

S'a dus bădița s'a dus
Nu mi cindă că s'a dus,
Mi cindă că nu mi-a spus
Cu ce iie să-l jelesc,
Cu cine să mă iubesc.
L oi jeli cu pslărie
Și oi iubi ce mi drăg mie,
L oi jeli cu flori de fag
Și oi iubi ce mi o fi drăg,

Culese de *PETRU P. BACIU*
St. Nicolae — Tr. Mică

Din straița cu glumele

Mai pe departe *)

La un regiment unui soldat „răcut”
ii sosește de acasă o „tiligramă”,
că a murit tatăl său. Căpitanul
cheamă pe „major” și-i spune ca să-l
cheme pe soldat și să-i spună așa
mai pe departe, adecă nu dintr'o-
dată trista veste soldatului.

— Lasă pe mine, Don Căpitane,
știu eu cum să-i spun — zis și
făcut. Soldatul e chemat și acum
așteaptă „drepti” în fața biroului, să
spună de ce e chemat la cancelarie.

— Ascultă soldat, tu ești Cricală
Ion?

— Da, să trăiți, Don major!

— Uite mă, ți-a venit o telegramă
de acasă, că ți-a murit tata, mama,
soția, 2 copii și soacra.

Soldatul când aude: îngâlbenește
și cade jos de voie rea, dar ma-
jorul, ca să-l încurajeze, și spune
tare:

— Stai bă, nebunule, că nu-i a-
devărat, că n'au murit toți, ci nu-
mai tatăl tău.

Ii spuse „mai pe departe” vestea
soldatului.

*) Rugăm pe cetitorii noștri, să ne
trimită cât mai multe glume, cuvințioase,
bine înțeles, iar noi le vom publica cu
drag la „straița cu glumele”.

„Total”

Tot la regiment s'a întâmplat și
cele ce vor urma, și anume la sfâr-
șitul unei luni când se împarte
solda ostașilor.

Majorul „tata companiei” șade la
o masă și citește pe rând din o
carte mare soldații cari se prezintă
să-și ridice drepturile. Citește el
pe Ion Ceapă, pe Muscă Gheorghe,
pe Hodoroagă Vasile, pe Cărpaci
Toma, pe Cricală Ion și pe alți
mulți-mulți și ajunge la terminatul
foii de hârtie. Trebuia să întoarcă
foaia, dar vede încă ceva scris
acolo și strigă odată tare: Total!...
nu răspunde nimeni, repetă încă
odată: Total!... nimeni. Câțiva
„recruți” mai „deștepți” răspund
„absent, don major”.

— Cum, mă, Total lipsește? Toc-
mai el, care are cel mai mult de
primit? Unde-i Total, să mi-l adu-
ceți din fundul pământului să-i dau
solda, să-mi pot încheia registru —
facu-i și dregu-i așa și pe din-
colo — așa cum se injură la ca-
zarmă.

Bietul de „major” striga pe Total
să-i dea soldă și total era suma
totală, scrisă pe foaia de hârtie,
era solda toată ce-a plătit la sol-
dații ce i-a strigat până atunci.

„Ecțetera”

La o oră de teorie în cazarmă,
se învăța pușca mitralieră cu păr-
țile ei. Un recrut „mai deștept cu
carte” citește din regulament, iar
majorul arată fiecare piesă în parte.
În regulament se repetă des etc.
(citește: et cetera) vorbă latinească
ce înseamnă și celealalte, adecă
et caetera citește: et cetera.

Recruții înțeleg ei totul, dar
rămân nedumeriți că „don major”
nu le arată nicicum piesa ori șu-
rubul căruia îi spune „ecțetera”.
Unul mai îndrăzneț se scoală și
întreabă.

— Să trăiți, Don Major „ecțetera”
care-i?

— Ecțetera? — zise majorul cău-
tând mereu — eil la uite, donle,
greșală, mare greșală donle! Pe
ecțetera au uitat să o puie la
armă.

Și recruții au rămas cu convin-
gerea că la fabrică au uitat să-i
mai pună la pușca mitralieră și
piesa „ecțetera”.

Ionel Roșcovel—Obreja

Din popor

Despre bătrân

Cine are bătrân să-l vânză, și
cine n'are să-și cumpere.

Dragu-mi-e bădița spân, că-i și
tânăr și bătrân.

Nu cere dela prost învăț și dela
bătrân băț.

Nu e omul niciodată bătrân când
e vorba de învățatură.

Bătrânul amoretat, e ca piroșca
cu păsat.

Cât e baba de bătrână, tot do-
rește ziua bună.

Găina bătrână face zeama bună.

Vis de babă bătrână.

Cei bătrâni au mintea copiilor.

Omul bătrân și nebun leagă-l de
gard și dă-i fân.

Tinerii cu tinerii, bătrânii cu bă-
trânii.

De bătrâni să nu râzi căci o să
ajungi ca ei.

Prieteni noi să-ți faci, dar d'ăi
bătrâni să nu te lași.

Sunt tineri între tineri și bătrâni
între bătrâni.

Beția

Ia bărbați, tineri și femei

Să scriem despre beție, că-i pă-
cat? O știe tot omul! Să cercăm
altcum să scriem. Beutori, bețivi
sunt aceia, cari beau beuturi cu
alcool: vinars, vin, bere ori altele
din neamul acestora.

Bețivii sunt de mai multe feluri;
sunt gradați. Unii beau numai când
apucă dela altul atunci beau de
se prăpădesc; dar pe punga lor nu
se îndură. Altor beutura nu le su-
fere, ar bea dar nu pot; un păhar,
două li-se suie în cap.

Sunt bețivi mari, cari beau de
zvântă; birue beutura: se îmbeată,
se desbeată. Apoi vin bețivii ade-
vărați, cari aproape niciodată nu
sunt treji; ei au gradul cel mai
mare în armata bețivilor. Pomeni-
rea lor e din crișmă în crișmă.

Bețivul nu se uită la bani, risi-
pește cu amândouă mâinile. Nu-i
pasă de femeie și copii, că's flă-
mânzi și goli. El știe una: să bea!
Bea până ajunge la cămașa de pe
el și o vinde și aceea. Chiar de
ajunge cerșitor, și atunci bea ce
capătă. Bețivul mai apucă și alte
năravuri. Joacă cărți, bate „boan-
cul” cu curaj. De rușine nu știe.
Mințește, se ceartă, se bate, fură,
omoară. Temnițele sunt pline de
răufăcători, cari au făcut fărădelegi
în stare de beție.

Bețivul își mănăcă sănătatea. Se
cunosc de departe cu ochii holbați,
cu nasul roșu, deșirați. Capătă tot-
feliul de boli; unii ajung la nebunie.
Copiii bețivilor încă sunt bolnavi
și aplecați spre toate relele. Mulți
bețivi mor pe drumuri, în șanțuri,
ori îngheață, se spânzură ori sar
în apă. Rari sunt bețivii, cari mor
de moarte bună.

Bețivul nu are cinste între oa-
meni. Îl rād și copiii, cum merge
pe drum, cum vorbește, cum strigă.
Se uită toți la el, ca la comedie.

Bețivii nu iubesc biserica, nu-și
bat capul cu celea sfinte. Injură și
batjocoresc pe Dumnezeu. Vorbesc
rușini și îmbălăcăciuni. Vai și amar
de sufletul lor! Cu drept cuvânt
zice s. Scriptură: că „nici bețivii
nu vor moșteni împărăția ceriurilor”.
Mai cu seamă la bătrânii bețivi le
stă rău, cari în loc să fie de pildă,
sunt de sminteală.

Beau oamenii de bucurie, de nă-
caz, așa spun.

Însă beau cei mulți din patimă.
Bețivul, dacă are acasă un butoi
cu vin, un ulcior cu vinars, se uită
la ele, ca la icoane și în scurt timp

DE PRIN SAEE

Insemnări din trecutul parohiei Uricani

de Păr. Lucian Bociat

isprăvește. Apoi iar la crișmă. Seara și noaptea se aud răcnete, sunt mândri, că-s proști. Auzi sfadă acasă, bătăi cu femeia și copiii; de mulțori căsenii trebuie să doarmă prin vecini din cauza bețivului turbat. Bețivilor nu le place munca, le place să umble la târguri, le plac „aldămașurile”. De au căruță și cal, calul e învățat să oprească la toate crișmele pe drum. Stă calul înaintea crișmii, ca trenul la gară. Vai de cine cumpără cal dela bețiv, că-l face de răs și de minune! La ospețe bețivul cinstește o sută și bea de o mie. La pomeni nu dă Dumnezeu să mai plece, atâta tot închină: „Dumnezeu să-l ierte pe răposat”, până cade sub masă. Bețivul și la colindat beutură caută și cere:

„Gazda să ne dea vinars, să-l băgăm pe sub nas. Hai Ierui, Doamne”.

La „făgădu” bețivii sunt poporeni de frunte. Acolo ei sunt citorii, se uită la crișmar cu respect, ca creștinii cei buni la preot în biserică. Bețivul și raiul îl dorește așa cum gândește el. Ruga bețivului este dorința, ca să dea Dumnezeu vinars pe toate păraiele, să sugă mereu și el, ca un burete uscat ori ca vițelul la vacă.

Năravul cel mare este, că beau copiii; feciorii învață năravul de pe acumă. Se adună seara la „gazde” și beau. Fură de acasă ori de unde pot bani, bucate, unsoare, brânză, găini, rațe adevă ce se nimerește chiar și din câmp și beau de rup. În Dumineci și sărbători după joc merg cu țiganii la crișmă. Apoi toată noaptea auzi strigăte, sberături, pari ruși, bătăi, adevă lucruri slabe. Părinții își amintesc cu groază de zicala că: „banii strângătorului, în mâna cheltuitorului”. De vrei să-i înveți omenie, răspund, că acum așa-i „moda”.

Trebuie să încreștam cu durere, că sunt și muieri beutoare, cari beau cu țigara în gură în rând cu bărbații; altele lasă bărbatul acasă și beau singure. Vai de capul bărbatului, când vine acasă și nu-i mâncarea gata și casa în ordine.

Celea mai multe beau acasă pe ascuns ori pe față. Beutura le-o aduce vreo prietenă. Poartă glăjuța în sân cu vinars cu mintă ori săcare. Așa poartă sticluța în sân, cum poartă o creștină bună o cruciuliță. Beutura-i cu cheltuială. Bărbatul vede, că se gată cam iute, când una, când ceealaltă, până vine sărăcia la casă. Femeia bețivă e și leneșă. Vai de casa ei! Nu-i rânduială, nu-i mâncare ca la oameni. Femeia e tot „bolnavă”, vorba vine.

„Ii beteagă de uiagă”. Mai prinde bărbatul de veste și o mai lecuiește cu ciomagul. Din nărav nu o mai poate scoate. Din căne nu mai faci slănină. Bețiva, de naște copii, sănătoși la cap nu vor fi.

Sunt femei bețive, rele cu un curaj pogan, cu gură mare și limbă lungă, de nu le poate sta nimeni mpotrivă. Biruiesc pe ori și cine

Dealungul Jiului românesc, pe o întindere de 9 Km. se întinde comuna Uricani. Până pe la jumătatea veacului al XVII-lea, urme de așezări omenești pe valea Jiului nu găsim, oamenii se fereau a se așeza statornic pe aceste meleaguri, deoarece credeau că pământul plin de cărbuni de fier nu produce nici un fel de hrană. Doar primăvara se mai abăteau păstorii din țara Hațegului cu turmele lor. Spun bătrânii, că odată un cioban venind cu caprele pe Valea Jiului, a construit o colibă și o strungă la locul numit Valea de Brazi. În anul viitor, a săpat locul unde fusese strunga caprelor și a sădit varză, deși nu credea că munca lui va fi răsplătită. Varza — însă — s'a prins și încă așa de bine, încât spre toamnă toate făcuseră căpățini. Lăzindu-se faima verzilor, pilda ciobanului a fost urmată de alții, cari pe lângă varză au sămănat cartofi, porumb etc. dovădindu-se prin aceasta, că pământul Văii Jiului este roditor. De aci înainte valea a început a se popula și astfel prin emigrarea locuitorilor din satele Uric și Hobița a luat ființa satul Uricani.

Fiind așa dar acest sat destul de tânăr din trecutul lui istoric puține întâmplări se pot spune. După tradiție, în anul 1782 generalul Landon a aprins o mare cantitate de cărbuni la locul numit Valea Arsă, sperând astfel pe Turcii cari veniseră după jaf. Totuși în anul 1788 satul a fost cumpărit de Turci. Fiind sărbătoarea Adormiri Maicii Domnului, poporul se afla la sfânta Liturghie, Turcii au încunjurat biserică căreia i-au dat foc. Mulți locuitori au fost omorâți ori duși în robie, iar preotul Dan s'a tăiat capul pe pragul bisericii.

Dună alungarea Turcilor din țară în locul bisericii arse, între anii 1788 - 1793 s'a clădit o altă bisericuță, tot de lemn, care a fost pictată de un tânăr cu numele Nicolae, născut în Râmnicul Vâlcei. Despre el știm că a învățat meșteșugul zugrăvitului la schitul Lainici, fiind cântăreț bun și cunoscând tipicul, credincioșii nu au mai voit să se despartă de el și l-au rugat să rămână preot în sat. Așa a rămas în sat căsătorin-

și nu învinge în ele întreg consiliul comunal.

Se amestecă cu toate trebile satului. Cine apucă pe gura lor nu se mai poate spăla curat cu toate apele. Să zici: „Doamne ferește” și să-ți scuipi în sân de așa belea și să te duci opt cu a brânzii.

De nimerești soacră bețivă, te-ai dus! De vezi, că ia puteri din sticlă ori ulcior și se gată de ofensivă, fugi! Nu cerca contraatac, că nu reușești. Astfel de muieri sunt ca lei și ca bălaurii. Te dă în lături, că nu-i rușine să te retragi în fața unui dușman superior, înarmat cu gază, mitralieră, aruncătoare de gaze și bombe explozive.

Celea scrise aici, mai în glumă, mai inadins, trebuie să ne dea de gândit. Beția nu-i bună. Să luptăm în contra ei. Să folosim beuturile spirituoase în marginile legii și a bunei cuviințe.

Să bem apa dela Dumnezeu, care este cea mai folositoare, cea mai bună și mai ieftină beutură, pentru binele nostru și binele neamului întreg.

p. d. g.

du-se cu fata lui Ioniță Maxer, darul preoției l-a primit peste Dunăre probabil la Vidin. Zugrăvind biserică, i-a rămas numele de Nicolae Zugravu, care nume l-au purtat aproape toți urmașii lui în această parohie. Datorită îndemnațiilor zelosului vicar dela Hațeg Căril Topa, la anul 1810, Nicolae Zugravu a trecut cu tot poporul la Unire. La anul 1834 alinându-se în călătorie pe la mănăstirea Lainici, moare și este înmormântată tot acolo.

Dună Nicolae Zugrav urmează fiul său Ilie Zugrav. Dela el ne-a rămas o conșcriere a tuturor averilor bisericii din Uricani făcută în an. 1857. Din aceasta se vede, că locul pe care e clădită biserică, se mărginește la Miazănoapte cu pământul lui Manu Murg, la Apus cu Avram Făgaș, iar la Miazăzi cu Avram Avramescu. Biserica pictată de tatăl său era de lemn fără fundament de piatră și avea 5 $\frac{1}{2}$ m. lungime și 2 $\frac{1}{2}$ lățime, naia bărbaților și a țarului era zugrăvit. Potirul, discul, și steluța erau de plumb. Pe masa altarului era un Antimis stăpuit la Blaj în 1811. La anul 1868 Ilie Zugravu moare, lăsând de urmaș pe fiul său Nicolae Zugravu. Pe timpul acestei preot s'au construit două bisericețe de lemn. La anul 1872 banul credincios Dumitru Fireza, a clădit mai mult pe cheltujala lui o bisericuță în partea de sus a satului, la locul numit „Mășevoni”, fiind încunjurat de fam. lui, cari purtau numele de „Mășev” Biserica din Măiat fiind veche, credincioșii din partea de jos a satului au construit în an. 1874 altă biserică tot de lemn, acoperită cu șindriță, pe locul donat de Ion Maxer și soacra sa crâșnicul Manu Murg. Biserica a fost pictată de Ion Oprea din Orăștie, dupăcum se vede dintr'o inscripție din altar.

Spre sfârșitul vieții, slăbindu-i vederea Nicolae Zugrav ia ca cooperador pe fiul său Ilie Zugrav, care după moartea tatălui său întâmplată în anul 1892, rămâne preot în sat. Pe timpul lui s'a cumpărat cu 600 florini moșia lui Petru Maxer, provăzând astfel parohia cu 30 jug sesie parohială. La încheierea contractului s'a plătit 200 florini, urmând ca restul de 400 florini să se plătească prin mijlocirea unei bănci din Bud. peșta în 10 ani cu 6% din banii obligațiunii de cărciumărit, iar ce nu se va a-junge să dea preotul care folosește sesia. Despre acest Ilie Zugrav știm, că s'a născut la 8 noiembrie 1865, cu decizia Consistorială Nr. 1197 din 1885 e primit la cursul de Teologie, iar în 11 Iulie 1889 e hirotonit preot de Episcopul Lugojului Victor Mihaili.

Dună 6 ani de păstorie, la 1897 preotul Ilie Zugravu moare, urmând vârul său Nicolae Zugravu. Născut în Uricani la 1871 studiază la Blaj și în Seminarul central din Budapeșta. Numit la Uricani a fost primul preot cu studii superioare pe Valea Jiului, și totodată primul preot îmbrăcat în reverendă; până aci aproape toți preoții umbau țărânește, numai barba și un lăbț negru îi deosebia de țărani. La anul 1898 Nicolae Zugravu a zidit casa parohială — prima casă de piatră din sat, — iar în anul 1905 a zidit o frumoasă școală cu două sale de învățământ și locuință pentru învățător. A înzestrat biserică cu aproape 100 jug. de pădure.

În anul 1914 Nicolae Zugravu fiind numit protopop al Jiului urmează Ioan Muntean venit dela parohia Sălha.

A păstorit până în anul 1923, după care urmează Ioan Alexandru Cosma. Născut în anul 1880, studiază liceul la Bistrița și Cluj, teologia la Blaj, hirotonit preot e numit mai întâi la Mercina, în 1913 trece la Părul până la 1923 când a venit la Uricani. Alexandru Cosma a reparat toate edificiile casa parohială, școala și a construit în anul 1937 biserică nouă din Valea de Brazi, pe locul donat de credinciosul Ioan Hirci. Decedând în anul 1941 după o grea suferință, urmează preotul Vasile Cîstea, care păstorește un an, trecând apoi în Arhidieceză.

În prezent, biserică din partea de jos a satului fiind veche, se simte nevoia edifi-

cării unei noi biserici. Cunoșcând zelul dragostea față de biserică a credincioșilor din trecut și prezent, avem nădejdea că vom vedea ridicată o nouă și frumoasă biserică în Uricani.

Nenorocirea din Boușarul de Jos

Noaptea de 7 spre 8 Febr. 1944, era plină de lună, când pe la orele 2 după miezul nopții în gospodăria lui Domniso Mărza izbucnit un puternic foc. — Ai casei s'a trezit înspăimântați de puternica lumină roncătă în ferestrele casei de flăcările ce au cuprins de-abinelea grajdul.

Feciorul lui Domniso Mărza a intrat în grajd să scape vacile, însă abia a deslegat lanțul unei vaci, și a căzut amețit de ton, de unde cu greu a putut să iasă. — În câteva minute curtea era plină de oameni cari, speriați de focul ce ardea puternic, dădeau apă, să-l stingă. Cu toate sforțările și oboseala, nu au mai putut scăpa nimic doar atât cât au oprit focul să nu treacă la vecin. A fost un foc groaznic care a mistuit grajdul, 2 vaci, 1 vițea, 1 porc, găini, rațe, 2 care, unele agricole și altele în valoare de peste 500 000 Lei.

Dimineața în locul grajdului erau tăciuni cari încă fumegau, iar cadavrele animalelor erau arse, lăsând să vezi un tablou jalnic.

Dar inimile bune au srit în ajutorul lui Domniso Mărza. Părintele local Ioan Oprea a luat inițiativa și în aceeași zi a plecat în comună la colectă. Și a reușit cu puțină acuza să adune pentru ajutorarea lui D. Mărza, suma de 26 430 Lei. Familia fruntașe Zachei M. Ciovan i-a dăruit 1 junică, familia bunilor creștini Gheorghe și Aurelia Raca le-a dăruit o scroafă. Alți oameni cu palma și canal au ajutat la o săptămână după data focului, să înceapă a se edifica un alt grajd din lemn, cum a fost și celalalt.

Și ca această ocazie, locuitorii din Boușarul de Jos au dat dovadă de suflete bune creștine, cari și-au ajutat fratele lor ce ajuns la nenorocire

Minerva Olteanu, învățătoare

Din Țigmandru

În ziua de 23 Ianuarie Români din Țigmandru au avut o zi de adevărată sărbătoare Astra — despartământul Dumbrăvea — în frunte cu președintele său George Sima protopopul tractului nostru și ca doi români adevărați au ținut câte o conferință în sala școlii de Stat, — unde s'au adunat toți cu mic cu mare.

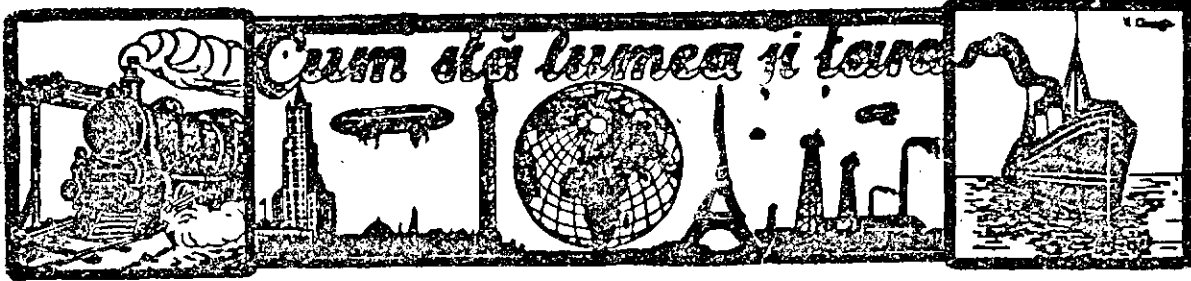
Dună serviciul religios unde păr. protopop a ținut o prea frumoasă predică despre: „Credința în Hristos, singurul sursă în zilele de astăzi”, au trecut cu toții în sala școlii.

Ședința a fost deschisă de Păr. protopop Simu, care în frumoase cuvinte, a arătat importanța bisericii în trecutul românesc din Ardeal, apoi a declarat ședința deschisă.

A vorbit apoi d. pretor dela Dumbrăvea — Dr. I. Gherman despre: „Cinstea și menia, — femeii, — bărbatului, — familiei — a unui neam și a unei țări”. Mai bine de o oră ne-a vorbit despre aceasta omenie. — dar a fost ascultat cu deosebită atenție din partea tatarilor, căci darul de vedit în predare așa se vede că e cu blândă cuvântare dumnezească. Înșuși Dumnezeu — pe care foarte des îl pomenea, i-a arătat de a stors lacrimi din ochii tatarilor, mai ales când a pomenit despre: cinstea onoarea neamului nostru, — pe care ertat să-i dăm drept nimănu, a o păta.

A treia conferință a ținut-o dl. Inșp. școlii lar pens. Cornel Schiau, despre: „Cum trebuie să lucrăm po-umbul ca să avem rezultate mai mare”.

Când ascultătorii au auzit tema, — că părea în sală un ton — o mișcare întru cătra respingătoare; dar după ce a intrat mai adânc în dezvoltarea temei, — înmă devenea din ce în ce tot mai curioasă



Germanii se pregătesc să atace Anglia

D. Churchill într'un discurs ținut decurând a arătat, că Germanii fac pregătiri în Franța, pentru ca de pe pământul francez să atace Anglia. Știrea aceasta a produs îngrijorare mare la Londra.

În ultima vreme, zările germane au scris că armatele germane, contra Angliei, vor întreprinde o armă năucă necunoscută până acum. Englezii încep să se teamă că generalul german Runschedt cu ajutorul armelor noi s'ar putea ca să debarce pe teritoriul englez. În cazul acesta, Englezii vor fi siliți să se bată la ei acasă, ceea ce fără îndoială nu le-ar conveni, fiindcă ei sunt învățați să se lupte pe teritorii străine, pentru că ei să nu simtă direct greutatea războiului.

Americanii aduc trupe noi în marea Mediterană

Știri venite din Madrid, capitala Spaniei, anunță că aliații au adus în portul Gibraltar întăriri puternice pentru flota engleză. Astfel în ultimele zile au sosit un crucișător de linie, un crucișător și mai multe distrugătoare, precum și peste 40 vase de comerț.

În săptămâna trecută, o parte

mai ascultătoare. Cu toate că a durat o oră și această conferință, — ascultătorii faștârșit numai nu l-au rugat să le-o mai spună odată, — cu așa dragoste a fost ascultată.

Între acestea conferințe, copilașii școlii primare au spus câte o poezie cu sentiment național, corăspunzătoare ședinței, iar copilul tinerimei aduie a cântat la început: Imnul Regal, apoi „La oglindă”, și „Treceți batalioane române...”

La urmă pâr. Iuliu Popa în numele credincioșilor le mulțumește pentru oboseala depusă și-i roagă a mai veni la Țigmăndru cât se poate de des, căci învățătura și sfaturile D-ilor sunt socotite ca balzam vindecător pentru ranele ce le au ei. Țigmăndrenii — de 3-4 ani încoace. li roagă să albă convingetea că Români din Țigmăndru au fost, și totdeauna vor fi la cumea chemării lor; așteaptă numai semnalul de plecare, când cu mic cu mare vor pleca — arată cu mâna direcția — și șteargă de pe cinstea Țării Românești și cea mai mică pată ce s'ar afla. li roagă să comunice M. Sale, că toți Români, — și copilașii, au convingerea că România va fi întregită ca pe vremea lui Mihai, — iar M. Sa va fi numit: „Mihai Viteazul II”. (urată).

Dupăce mulțumește și pentru „Biblioteca” ce o dăruie din partea — Astrei — roagă pe Dl. Dir. al Școlii primare Marin Pătrașcu să o primească spre îngrijire și păstrare.

Ședința se închide, cetindu-se mulțumiri pe fețele tuturor...

din vapoarele aliate au plecat spre Balcani. Se crede, că ele vor merge în Italia, pentru a lupta pe frontul italian alături de armatele lui Badoglio.

Anglo-americanii și Rușii lucrează mână în mână la zdrobirea Europei.

Gazetele din streinătate continuă să se ocupe de bombardarea mănăstirii Monte Cassino. Ziarele spaniole socotesc bombardamentul îndreptat contra acestei mănăstiri drept o crimă, iar o gazetă franceză scrie, că Anglo-americanii vreau să zdrobească civilizația europeană din ura ce o poartă țărilor din Europa.

Distrugerea mănăstirii Monte Cassino a indignat toată lumea, mai ales că acolo nu se aflau trupe germane, așa că nu aveau nici un rost atacurile aliate contra ei.

Când se va gâta războiul?

Iată o întrebare care ne muncеște pe toți și la care răspunsul adevărat nu l-a putut da nimeni până acum.

D. Churchill într'o cuvântare a arătat că războiul va ține în Europa și în anul 1945.

Din Geneva se anunță, că cercurile politice și militare americane din Washington sunt de aceeași părere. În Anglia s'a mai declarat: „Germania strânge mereu tot mai multe materiale de război”. Recunosc și aliații că Germanii sunt în stare să mai continue războiul.

Discursul d-lui Churchill

D. Churchill, prim-ministrul Angliei, a ținut în Camera Comunelor un discurs în care a arătat mersul războiului și viața politică din ultima vreme.

Vorbind despre pierderile de război ale armatelor engleze, d. Churchill a recunoscut, că, dela 1 Ianuarie 1943, marina de război engleză a pierdut 7667 ofițeri și soldați, iar aviația a avut 38 000 piloți morți și peste 10400 disparuți. Privitor la atacurile anglo-americanilor date de aviație împotriva Germaniei, a declarat că în primăvara și vara viitoare aceste atacuri vor fi și mai mult întărite. Prin ofensiva aeriană, aliații urmăresc să pregătească tereaul, pentru a invade Europa.

Referitor la războiul din Italia, primul ministru englez a

spus că politica din Italia trebuie să fie supusă unei revizuirii deoarece în anul acesta operațiile ulterioare au fost foarte anevoioase.

Englezii aduc laude trupelor lui Tito, cari se luptă în Jugoslavia cu armatele germane. Tito este socotit la Londra ca „un comandant strălucit”, după cum a spus d. Churchill.

În ce privește conferința dela Moscova, Cairo și Taheran, ministrul britanic susține că neînțelegerile dintre aliați sunt mici și că hotărârile luate vor fi duse cu bine la îndeplinire.

D. Churchill a mai declarat că a avut discuții personale cu Stalin despre soarta Poloniei și că aceasta i-ar fi zis că Rusia vrea ca după război Polonia să rămână o țară puternică. Ca răsplată pentru pământul din Polonia pe care îl cer Rușii, Stalin vrea să despăgubească poporul polonez cu teritoriile din Germania.

Rămâne să vedem dacă planurile engleze nu se vor prăbușii în fața forțelor germane.

Finlanda nu vrea să aibă soarta Italiei

Tratatul de pace cari s'au dus la Stockholm cu finlandezii deocamdata s'au întrerupt, fără să se fi ajuns la vreun rezultat. Poporul finlandez nici nu vrea să audă de condițiile grele pe cari li le-a cerut Rusia.

Gazetele finlandeze protestează în articole lungi contra știrilor engleze, cari au anunțat că Finlanda va ajunge ca și Italia lui Badoglio. Finlanda nu va ajunge niciodată unde a ajuns Italia, pentru că puterea ei de luptă n'a slăbit cu toate că poartă greutatea războiului de ani de zile.

Conducătorii finlandezi se bucură de o încredere completă a poporului finlandez și ei nu se pot asemăna în nici un caz cu conducătorii Italiei lui Badoglio. Atacurile îndreptate contra Finlandei nu vor putea demoraliza pe finlandezi, ci din contra îi vor face să se lupte și mai aprig pentru apărarea libertății. Finlanda este hotărâtă să își apere independența orice s'ar întâmpla.

Războiul cu Rusia

Pe frontul răsăritean, se fac pregătiri mari în amândouă taberile. Atât Rușii cât și Germanii se pregătesc din greu pentru luptele ce se vor da la vară.

În săptămâna trecută, cele mai puternice atacuri sovietice s'au dat în regiunea Rogacev Jlobin, unde Rușii au concentrat formațiuni puternice de blindate, infanterie și de artilerie. După lupte grele, trupele sovietice au reușit ca în câteva puncte să treacă peste fluviul Nipru. Germanii au evacuat (părăsit) orașul Rogacev, după ce au nimicit toate instalațiile militare.

Atacurile rusești dintre Nipru și râul Soy au fost respinse.

Germanii au reocupat insula Prisar, iar capul de pod sovietic de pe fluviul Narva l-au nimicit în întregime.

La Krivoirog continuă să se dea lupte crâncene.

La miazăzi de Berezina, trupele germane înaintează în ciuda îndârjitelor rezistențe sovietice.

Războiul din Italia

În Italia de miazăzi, în săptămâna care a trecut s'au dat lupte fără însemnătate prea mare.

Artileria germană cu tragere lungă a bombardat concentrațiile și debarcările de trupe dela capul de pod Vettuno, unde cleștele se strânge din ce în ce mai tare în jurul trupelor aliate.

În apropiere de Aprilia, Germanii au curățit în întregime punga în care au fost prinse, sau puse pe fugă mai multe regimente britanice și americane.

Evreii au voie să viziteze biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim

Până acum în biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim nu aveau voie să între decât creștinii.

Mai nou, se află că înaltul comandant britanic din Palestina a aprobat ca de aici înainte să aibă voie și Evreii să viziteze Sf. Mormânt.

Arabii creștini cari fac paza bisericii, sunt contra acestei hotăriri. Ei cer să se respecte tradiția și dreptul turc, după care intrarea evreilor în biserică era oprită.

Cutremur de pământ la București

În ziua de 25 Februarie la ora 18 și 59 minute s'a simțit la București un puternic cutremur de pământ.

Învățații dela institutul Meteorologic, cari se ocupă cu studierea planetelor spun, că epicentrul cutremurului a fost în Vrancea, adică tot acolo unde a fost și în anul 1941. Pagube însemnate n'au fost.

Știri scurte politice

21 avioane străine au bombardat orașul Stockholm, capitala Suediei. După forma bombelor s'a constatat, că avioanele au fost sovietice. Se

vede, că Rușii vreau să prindă în hora războiului și pe Suedezi, cari până acum au fost neutri.

Pe frontul finlandez s'au dat numai lupte locale, fără însemnătate.

Gazeta rusească „Steaua Roșie” scrie, că Rusia este contra unei înțelegeri prietenești între statele mici și mijlocii din Europa. Ea ar vrea ca pe acestea să le stăpânească singură.

Telegramele venite din Riga anunță, că țările baltice sunt hotărâte să se apere contra rușilor în cazul când aceștia le-ar ataca.

În insula Corsica bântuie o foamete mare. Subprefectul numit în această insulă a declarat: „Lipsește alimente și vestimente. Aceste lipsuri au mai fost mărite și prin faptul sosirii trupelor de ocupație gaulliste, precum și a unui număr de 5000 de lucrători”.

În Crimeia de miazănoapte, frontul a rămas neschimbat.

Germanii au bombardat din nou Londra. Capitala Angliei nu a mai avut un bombardament așa puternic din 1940.

O știre germană din Berlin anunță, că vapoarele comerciale engleze au pierdut în cursul acestui război jumătate din echipagiile lor.

În cinci zile, aviația anglo-americană a pierdut în luptele ce s'au dat deasupra Germaniei 506 avioane.

Ducele Mussolini a primit în audiență pe conducătorii provinciilor italiene. Șefii guvernamentali au făcut rapoarte despre situația din provinciile lor.

Se află din Vichy că a început evacuarea unor localități situate pe coasta de miazănoapte a Franței.

La Moscova s'a format un guvern polonez comunist. Rușii nu vreau să recunoască Poloniei guvernul dela Londra, spunând că acela nu a fost ales de nimeni, așa că nu poate vorbi în numele polonezilor.

Diviziile aliate încercuite de japonezi în Birmania sunt pe cale de a fi nimicite. Aviația japoneză bombardează trupele, cari caută să fugă pe calea mării, așa că aliații nu mai au nici o cale de scăpare.

Din raiul bolșevic. Gazeta americană „Vollers”, publică un articol asupra stărilor din Rusia și arată că 10—12 milioane de bărbați trăiesc în lagăre de concentrare. Așadar a șasea parte din populația bărbătească din Rusia Sovietică se găsește în lagăre. Iată raiul bolșevic pe care-l trimițeau mereu în lume nebunii îmbătați de învățăturile comuniste!

Știrile săptămânii

Nouă biserică unită la București. Aflăm din „Apostolul”, foia parohială dela București, că, în adunarea generală a parohiei noastre din strada-Batiștei Nr. 39, s'a hotărât, în ziua de 16 Ianuarie să se pună piatra fundamentală a noii biserici în ziua de 30 Aprilie 1944. Tot cu acel prilej s'a ales atunci și un comitet de construcție, care va avea să facă tot ce-i stă în putință pentru a aduna fonduri cât mai multe în acest scop.

Cum a fost ucis Tudor Vladimirescu. Dl George Potra arată în Nr. 5756 de Vineri 25 Februarie 1944 al ziarului „Curentul” din București că Tudor Vladimirescu sau Domnul Tudor cum i-se zicea a fost adus la București de către Greci legat sub burta calului și pus în lanțuri de amândouă picioarele. Apoi l-au scos din lanțuri și l-au dat pe mâinile lui Caravea, care era mai mare peste tunurile lui Ipsilant. După ce l-au pușcat cu două dețunături de pușcă l-au svârlit în taină „într'una din umblătoarele de sus” (din fund) ale Mitropoliei. În forma aceasta și-au bătut joc Grecii în Țara Românească, la 1821, de cel mai mare român de pe atunci, care a fost Tudor Vladimirescu.

O alegere binemeritată. Dl prof. Aurel Popa, secretarul general al Ministerului Cultelor, a fost ales deputat mirean al circumscripției electorale Sighișoara, pentru Congresul Național Bisericesc al Mitropoliei Ardealului, în locul regretatului Octavian Goga, intrând 2938 voturi, iar contracandidatul său abia 643. Într'adevăr puțini mireni și-au câștigat vrednicia atât de mari pentru Biserica Ortodoxă ca dl profesor Aurel Popa.

Foc mare în com. Văscăuți. Dintr'o nebăgare de seamă, a izbucnit un foc mare la moara din com. Văscăuți jud. Storojineț. Mulțumită pompierilor din Cernăuți focul a putut fi domolit. Pe când se lucra la stingerea focului, a căzut un zid peste patru pompieri, omorând pe unul. Pagubele se ridică la câteva zeci de milioane.

Spargerea bisericii și a școlii din Maglavit. În Maglavitul cu minunile lui Petru Lupu niște hoți au furat din biserică și școală suma de 3402 lei, 6 fețe de mese, 3 perdele de pânză și 2 ștergare.

S'a încercat nimicirea unei capele din Roma. Garda papală a capelei sixtine din Roma a descoperit o mașină mare, care a fost pusă pentru a arunca în aer o mare parte din această însemnată operă de artă. Se bănuiește, că distrugerea capelei ar fi fost pusă la cale de către comuniști. În urma celor descoperite, Vaticanul a întărit paza.

A murit otrăvit de gaze Muncitorul Târlă Gheorghe din Ploești, de obârșie din județul Sălaj, a adormit, lăsând focul arzând în cuptor, însă închizând hornetul, ca să rămână căldura în casă. Pe lângă căldură s'au revărsat însă în casă și gazele ce iasă din jar, iar aceste gaze l-au omorât. Dimineața l-au aflat mort, iar poliția, văzând că nu poate fi vorba de ucidere, a dat voie să fie îngropat.

Viscol puternic în Moldova, Bucovina și Basarabia. În zilele trecute s'a abătut un viscol puternic asupra Moldovei, Bucovinei și Basarabiei. Pe unele locuri troienele de zăpadă au acoperit liniile ferate. Din cauza viscolului, acceleratul din București a sosit cu întârziere de 4 ore.

Pește uriaș pescuit în apele turcești. În marea de Marmara, în apele turcești, s'a pescuit un pește, care cântărește nu mai puțin de 1000 de kilograme.

Avansarea plutonierilor T. R. de pe front. Plutonierii t. r. afiați la Est de Bug vor fi avansați la gradul de sublocotenenti de rezervă fără examen, numai pe baza propunerii șefilor ierarhici și să fi avut o bună comportare.

Procesele celor mobilizați. Legea Nr. 609 din 1941 prevedea că nici o acțiune în justiție nu se va putea intenta pe tot timpul cât va dura starea de război, contra celor mobilizați. Legea s'a completat cu prevederea că se vor considera în aceeași situație și concentrații mobilizați sau rechiziționați la comandamente și formațiuni de serviciu, părți sedentare sau Crucea Roșie din zona interioară.

Sătui de viață se aruncă înaintea trenului. Ștefan Răzoiu și Nicolae Ungureanu amândoi elevi în cl. 8 la liceul din Turnul Severin s'au aruncat înaintea trenului. Nu se știe ce i-a făcut pe acești tineri să sfârșească așa urit cu viața. Asupra lor s'a găsit câte-o scrisoare în care cer iertare părinților că „așa a vrut Dumnezeu”. Când lipsește Dumnezeu din familie și din școală, să nu ne mirăm, dacă nu mai găsim niciun rost vieții!

Nou Mareșal sovietic. Postul de radio sovietic a anunțat că generalul rus Koniev a fost numit mareșal al Uniunii Sovietice.

Pentru monumentul lui Iacob Mureșianu au contribuit preoții din Vicariatul Timișoarei câte 250 Lei fiecare, total Lei 7000. Tot atât de mulțumitori le suntem Onorațiilor Preoți din districtul protopopesco al Ludușului, cari, pe lângă cele 5800 achitate, ne-au mai trimis încă 3100, total deci 8900 Lei. Le mulțumim din inimă pentru acest dar frumos care ridică deodată suma la peste 70.000 Lei, așa că avem acumă depuși 73.628 Lei. Ce bine ar fi, dacă

dela preoții atât de rău răspunde și cu atâția copii pe la cele ar lua pildă și alții, mai ales torii cu punga mai groasă și trimite în proporție cu ceea ce trimis Onorații Preoți! Monumentul lui Iacob Mureșianu ar fi ridicat în curând.

Hoți în biserică din Tapu. Hoți necunoscuți au intrat în noaptea de 20 Februarie a. c., pe reastră în biserică română unită, Tapu (jud. Târnava Mică), unde spart cele două cutii ce cuprind darurile în bani ale credincioșilor pe seama bisericii. Au răscolit în biserică, căutând bani. Alte lucruri nu au furat. Răufăcătorii par oameni străini de comuna Tapu. Acest fapt urât a produs o adâncă indignare în sufletele credincioșilor. Cazul e în cercetarea jandarmilor.

Piele de blană crude supra impozitului. Tăbăcarii sunt obligați să justifice plata impozitului cu cifra de afaceri pentru toate pieile cu blană indigene crude, cumpărate sau primite spre prelucrare. Pentru acele piei cu blană indigene crude pentru care nu există dovada de impozit pe cifra de afaceri, valoarea acestor piei tăbăcarul este obligat să rețină și vârsa în cazul cuantumul acestui impozit. În caz contrar fiind supus sancțiunilor legii impozitului pe lux și de afaceri.

Prețul lumânărilor. Cu începere dela data publicării în Monitorul Oficial a deciziei, prețul tuturor sorturilor de lumânări de rafină, loco fabrică sau atelier, fixează la Lei 246 pe kgr. incluzând ambalajul și taxa de consum. La vânzarea de lumânări de pe fină, beneficiul comerciantului calculat în conformitate cu decizia Nr. 183 publicată în M. Of. Nr. 11 din 21, III, 1944, se reduce la 20% pentru comerciantul cu ridicata și la 20% pentru comerciantul amănuntul.

Cum se fac rechizițiile și cartiruirile. Ministerul Afacerilor Interne este autorizat să execute în orice regiune a țării rechiziții pentru cartiruirea autorităților militare, a autorităților civile, a tuturor instituțiilor cu buget anexat la bugetul general al Statului, al întreprinderilor de orice natură, precum și a populației civile evacuate din orice motive în legătură cu starea de război. Executarea rechizițiilor și cartiruirii se va face în comunele urbane prin organele poliției locale, iar în comunele rurale prin primării cu ajutorul posturilor de jandarmi. Cartiruirea celor evacuate este obligatorie.

Bărbații necăsătorii cari au copii naturali sau adoptivi sunt scutiți de impozit. Monitorul Oficial publică o lege prin care hotărât că bărbații necăsătorii, cari au copii naturali, sau adoptivi să fie scutiți dela plata impozitului celibatar.

Noul preț al făinei și pâinii. Comisariatul general al prețurilor a fixat prețurile de mai jos pentru făină și pâine. Făina populară 31,77 lei kg., făina albă 109,81 lei kg. Pâinea neagră de 600 grame 20 lei kg., pâinea albă de 500 grame 50 lei kg. Prețurile făinei sunt socotite pentru localitățile cu moară. În alte localități la prețul de mai sus se vor adăuga cheltuielile de transport.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați: Ioan Popa din Coastă, Cuștelniciei 40, Păr. Gheorghe Șomlea. Vișinelu 2000 lei, Pop Iuliu funcționar Arad-Grădiște 150 lei, Mihai Radu, Alba-Iulia 500 lei, Mihaiasă Petru I. Filip, Câmpul lui Neag 100 lei, Oficiul parohial Timișoara 100 lei, Preot Codarcea Ioan Band Valea-Rece 250 lei.

A căzut și s'a înecat pe când scotea apă din râu. Tânăra fată Maria Stănescu din comuna Vișani, județul R. Sărat, în vârstă de 20 ani, s'a dus la râul Buzău ca să aducă apă cu două coafe. Pe când se aplecase să scoată apa, vântul care bătea cu putere a împins-o în valurile râului. Nefiind nimeni în apropiere să-i dea ajutor, nefericita fată s'a înecat, iar corpul ei a apucat pe sub sloiurile de ghiață.

S'a aruncat înaintea trenului. Plutonierul major pensionar Emi Popa din orașul Caransebeș s'a aruncat în apropierea Teiușului înaintea unui tren. Nu se cunosc motivele pentru cari și-a pus capăt zilelor, însă se crede că ar fi făcut-o pentru că suferea de mai mulți ani de o boală, care nu se putea vindeca.

La R. Vâlcea s'au abătut păsări necunoscute. În ultimele zile, deasupra orașului R. Vâlcea s'au văzut stoluri mari de păsări necunoscute până acum la noi în țară. Ele noaptea coboară și dorm prin pomi, iar dimineața își iau din nou zborul. Se spune că aceste păsări au venit la noi, fiindcă au fost alungate din țara lor de vijelia războiului. Multe din ele cad și mor din cauza frigului.

Pentru blăniile crude se plătește impozit. În urma unei legi, toți tăbăcarii, cari prelucrează piei cu blană, sunt obligați să plătească o dare de venit. Cei cari nu pot face dovada plății cu chitanțe în regulă, vor fi aspru pedepsiți.

Câine care a descoperit un omor. Locuitorul Mihail Bublici din comuna Uspenca, județul Cetatea Albă, a plecat însoțit de câinele său în Ivăneștii Noi la niște neamuri. După câteva ceasuri, câinele s'a reîntors singur acasă și a început să latre în curte. Oamenii casei mirați de purtările câinelui, s'au interesat dacă nu cumva s'a întâmplat ceva lui Bublici. Mare le-a fost mirarea când au aflat că el nu ajunsese încă în Ivănești. Au anunțat imediat postul de jandarmi despre cele petrecute. Jandarmii au plecat cu câinele în căutarea stă-

pânului lui. Și într'adevăr câinele i-a dus până la locul unde li găsiseră pe Mihail Bublici mort, fiind sugrumat de necunoscuți cu o sfoară. Se fac cercetări pentru prinderea criminalilor.

Trenuri noi puse în circulație. Direcțiunea Generală C. F. R. aduce la cunoștință, că începând din 21 Februarie s'au pus în circulație automotoarele rapide de mai jos. **București—Sibiu:** Plecarea din București ora 7,07, sosirea la Sibiu ora 16,50; plecarea din Sibiu ora 12,15, sosirea la București ora 22,20. **Sibiu—Brașov:** Plecarea din Sibiu ora 17,55, sosirea la Brașov ora 21,30. Plecarea din Brașov ora 7,42, sosirea la Sibiu ora 10,50. **București—Brașov:** Plecarea din București ora 7,30, sosirea la Brașov ora 11,55. Plecarea din Brașov ora 17,00, sosirea la București ora 21,43. Pentru automotoarele acestea nu se cer autorizații de călătorie.

Examen pentru școlile C. F. R. În ziua de 20 Martie se va ține la București un examen de admitere pentru școala medie de comerț. Școala pregătește impiegati comerciali în specialitatea de declaranti vamali. Condițiile de înscriere și admitere se pot cere dela Școlile Profesionale C. F. R. București, Calea Griviței Nr. 343.

Mulțumită publică. Mulțumim din toată inima și pe această cale d-lui Iuliu Aron din Brașov care a făcut un gest așa de nobil de-a dona bisericii gr. cat. din Bărgăș (Târnava-Mare), un rând complet de sf. ornate bisericesti în valoare de peste 50 000 Lei. Bunul Dumnezeu să-i ajute și să-l răsplătească pentru această faptă creștinească adâncgrăitoare. Preot: Filip Crișan, Curator: Nic. Prișca.

O bandă de țigani spărgători. Curtea marțială din Craiova a condamnat pe țiganii Frățianu Serdaru, Mișu Serdaru și Ion Serdaru la câte 20 ani muncă silnică, iar pe Zanicănu Serdaru la 10 ani muncă silnică. Acești 4 țigani au fost condamnați, pentru că au făcut mai multe spargerii în timpul camuflajului. Dumnezeu nu bate cu băta

O hoasă muștrată de conștiință își mărturisește furtul Văduva Maria Rațiu din comuna Prunișor, județul Constanța, a fost condamnată de Curtea de Apel la 3 luni închisoare corecțională pentru furt săvârșit pe hotarul comunei Chișineu-Criș. Înainte de a-și începe pedeapsa femeia Maria Pinteaa arată într'o scrisoare că autoarea furtului nu este văd. Maria Rațiu, ci ea. Pentru a dovedi cele susținute, a propus și doi martori ca să fie ascultați. După luarea declarațiilor martorilor, Maria Rațiu a fost achitată și în locul ei a fost pedepsită adevărata hoasă. Ar fi de dorit ca să se găsească cât mai mulți ca Maria Pinteaa, cari să își recunoască greșelile. Lucru dureros este, că sunt puțini cu o astfel de conștiință.

Primejdia rusească

Încă împăratul rus Petru cel Mare (născut la 1672, mort la 1725) a început să facă cuceriri tot mai multe și să-și lărgească țara. El a fost acela care a pus temelie mării Rusii și a lăsat în testament, ca Rusia să fie tot mai mare și să cuprindă toate popoarele slave. El este întemeietorul așa-numitului panslavism (cuvânt grecesc, care înseamnă: tot slavonesc) adică încercarea Rusiei de a uni sub o singură stăpânire toate popoarele de rasă slavă.

Această încercare au urmărit-o și cheialați domnitori ruși: Ecaterina II (1729—1796), Alexandru I. Pavlovici (1778—1825) și Alexandru II Alexandrovici (1845—1894), iară Stalin nici nu mai tăgăduiește că vrea să-i împreune nu numai pe toți Slavii, ci și pe Lituanieni, Estonieni și Letoni. Mai mult el, vrea să stăpânească și Balcanul întreg și vrea să împreune sub stăpânirea sa și pe Slavii de Sud, adică pe Sârbi, Croați și Bulgari.

Priviți o leacă harta și vă convingeți că Slavii de Nord cu Slavii de Sud ne cuprind pe noi Românii și Ungurii ca într'un clește, mai bine zis ca cele două limbi ale foarfecilor. Tot ce-l împiedecă pe Stalin să-și îndeplinească visul este Polonia, care, deși este slavă și ea, pe urma religiei catolice pe care a îmbrățișat-o, se deosebește cu totul de Ruși, având altă cultură. Tot așa se deosebesc de altfel și Cehii și Slovaci și Croații, cari toți au altă cultură, fiind și ei catolici.

Deosebirea între împărații ruși și Stalin este numai atâta, că pe când cei dintâi nu-și ascundeau gândul lor de a stăpâni pe toți Slavii, Stalin nu se arată lumii ca panslavist ci ca bolșevic, el adică vrea să-i ferească pe ceilalți Slavi nu numai prin cultura rusească, ci și prin reformele sociale pe cari le-a introdus, cari se cunosc sub numele de bolșevism.

Ca să-și poată îndeplini visul și mai ușor, a introdus acuma de curând o mare reformă, împărțind Rusia în 22 de republici, între cari se află și republica lituană, le-

† **Iuliu V. Albin junior** director de mine, a decedat în ziua de 20 Februarie 1944, ora 19, după grele suferințe, răpus de o boală nemiloasă, în etate de 56 ani, în anul al 22-lea al fericitei sale căsătorii, împărțit fiind cu Sfintele Taine. Înmormântarea a avut loc, în ziua de 22 Februarie, în cripta familiară din cimitirul român unit din Zlatna. Il deplânge soția, o fiică și un fiu, părinții, frații și surorile, cumnații și comnatele și numeroase rudeni. Odihnească în pace! Dela Mitropolie a plecat la înmormântare Păr. canonic Gheorghe Dănilă, care a slujit prohodul.

tonă și estonă și, din nenorocire, și republica moldovenească.

Din această republică moldovenească e vorba să facem parte și noi, toți Românii. Stalin vrea să ne ferească cu tot prețul, iar această fericire e vorba s'o gustăm, după ce-i va birui pe Germani, în republica moldovenească.

Un ziar din Budapesta scria nu de mult că chiar dacă i-ar cuprinde Rusia, lor nu le este teamă că se vor rusifica, pentru că sunt de religia romano-catolică, calvină și unitariană.

Iată pentru ce-l fericim noi ardelenii pe vlădica Atanasie dela Alba-Iulia, care ne-a apropiat de Apus, prin care am primit conștiința că facem parte din marea familie romanică a popoarelor europene și prin care am ajuns la conștiința națională.

Noi Românii să ne deosebim cât mai mult de Ruși; cari sunt cei mai mari dușmani ai noștri și cari vreau să ne înnece în marea slavonească. Să ne deosebim prin limbă, prin datini, prin religie, căci așa a dorit Maica Roma cea bătrână, care ne-a așezat aici în această răscruce de drumuri, pentru a-i păstra numele veșnic, până la sfârșitul veacurilor.

Se caută un cantor

Pentru parohia Urca, aparținătoare districtului protopopesc al Arieșului, județul Cluj-Turda,

se publică concurs

pentru ocuparea postului de cantor, pe data de 2 Aprilie 1944.

Doritorii de a obține postul de cantor vor fi obligați să se prezinte în Dumineca premergătoare expirării termenului de concurs la biserica din Urca, pentru a se cunoaște aptitudinea lor de cântăreți.

Concurenții trebuie să aibă diplomă de cantor dela Blaj.

Spesele de călătorie și alte spese ce ar avea cu deplasarea la Urca, atât din Dumineca premergătoare concursului, cât și din Dumineca alegerii din 1 Aprilie, îi privește pe cântăreți, neavând dreptul a cere nici un fel de despăgubire dela parohie.

Casă cantorală este de 8 jughere cultivabil și a treia parte din venitele stolare.

Parohia Urca este situată la 6 Km. de Câmpia Turzii.

141 (1-1)

CURATORARUL

De arendare I

O moară țărănească cu două perechi pietrii motor Langhen și Volk în bună stare de funcționare se arendează sau se vinde.

Informații la familia Ghișoiu Ioan com. Sâncel jud. Tr. Mică.

138 (3-3)

Cunoștințe folositoare

Lucrările în Febr. și Martie

In livadă

Pomii roditori, ca să fie sănătoși și să facă fructe frumoase, trebuie să primească cât mai multă lumină, iar aerul să le străbată cu ușurință coroana. De aceea, după ce pomii roditori intră pe rod, în fiecare primăvară trebuie să li-se rărească coroanele, prin înlăturarea tuturor ramurilor de prisos.

La răritul coroanelor se îndepărtează în primul rând ramurile bolnave, rupte sau uscate, apoi acele ce se incalcă una peste alta sau se freacă între ele, precum și ramurile ce cresc spre mijlocul coroanei.

Ramurile tinere se taie cu foarfeca de pomi. Cele mai groase trebuie tăiate numai cu fierăstrăul, iar nu cu toporul sau barda.

Ramurile se taie în așa fel ca să nu rămână cioturi, deoarece în urma lor se fac răni sau scorburi. Rănilor făcute cu fierăstrăul se netezesc cu cosorul sau briceagul, căci astfel ele se vindecă mai ușor.

Dacă se îndepărtează numai o parte din ramură, atunci tăietura se face deasupra unei rămurele sau cel puțin deasupra unui mugure sănătos.

Tăierea de rănirea coroanei, descrisă mai sus, se face în timpul iernii sau către primăvară și trebuie să se termine înainte de umflarea mugurilor.

Tot înainte de pornirea creșterii pomilor se realtoesc cei sălbateci, care dau fructe mici, acre și urite. Pentru această lucrare să dea bune rezultate, se realtoiesc numai pomii sănătoși și în plină putere de creștere. Merii și perii se pot realtoi până la vârsta de 20-25 ani, iar prunii, caișii și cireșii până la 8-12 ani.

Ramurile pomului ce se realtoiește se taie în așa fel, ca să nu i-se strice forma coroanei, adică crăcile de sus se lasă mai scurte, iar cele de jos mai lungi.

Rănilor ce se fac cu ocazia retezării ramurilor nu trebuie să aibă mai mult de 5-7 cm. în diametru, deoarece, dacă sunt mai mari, se vindecă cu greu și altoii pot suferi.

La realtoirea pomilor se întrebunțează altoirea în despicătură, în triangulație (picior de capră) și în copulație.

În momentul când creapă mugurii încă se mai pot realtoi pomii, în acest caz se folosește sistemul de altoire sub coajă, zis și în coroană.

Odată cu tăierile pentru luminarea coroanelor sau de realtoirea pomilor se curăță și trunchiurile lor de scoarța moartă, mușchii și lichenii de pe ea. De obicei în crăpăturile scoarței, sub mușchi și licheni se ascund de cu toamnă o mulțime de insecte dăunătoare pomilor. De îndată ce timpul se în-

călzește către primăvară, acestea părăsesc culcușul lor de iarnă și produc mari pagube în livezi, dacă nu sunt curățate și distruse din timp.

Curățitul scoarței se face cu ajutorul unor răzătoare, cuțite de lemn sau perii de sârmă de oțel. Lucrarea se face mai ușor după o ploaie sau pe ceață, deoarece în aceste cazuri plăcile de scoarță se desprind mai ușor de pe trunchiu.

Toată murdăria ce se curăță de pe trunchiu se adună pe o rogojină sau pe saci așternuți în jurul pomului și se ard apoi, pentru a distruge gângăniile incubate în scoarță.

După rezultatul scoarței vechi, trunchiul pomului se unge sau se stropește cu lopata de var. Varul apără scoarța tânără a pomului de arșița soarelui și omoară în același timp unele din insectele ce pot rămâne printre crepături.

Pentru prepararea laptelui de var se întrebunțează 5-7 kg. de var nestins la 100 litri de apă. Spre a mări puterea de ucidere a insectelor vătămătoare, la 100 litri lapte de var se poate adăuga 3-5 kg. de calaican, care se topește mai întâi în puțină apă caldă.

Tot primăvara devreme, cu mult înainte de umflarea mugurilor, trebuie culese din pomi toate ciuburile de omizi de ale fluturului alb al mărușului și al fluturului cu dosul de aur.

Dacă se întârzie cu această lucrare, atunci, după ce timpul se încălzește, omizile ies din cuiburi și se răspândesc printre frunzele pomului. În acest moment lupta contra lor e foarte grea.

Cuiburile de omizi trebuie culese, nu numai din pomii roditori, ci și de pe porumbarul și păducelul ce s'ar găsi prin apropiere, deoarece de multe ori omizile de pe aceștia trec și pe cei fructiferi.

BANCA TARNĂVENA S. A.
Sighișoara

Inscrisă în Registrul Bancar sub
Nr. 21 din 13 Iulie 1934

Convocare

A acționarii firmei Banca Tarnăveana S. A. Sighișoara sunt convocați la Adunarea Generală Ordinară pentru ziua de 11 Aprilie 1944 la ora 15 în localul Institutului din Blaj.

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării.
2. Darea de seamă și propunerea Consiliului de Administrație cu privire la Bilanș și Contul de Profit și Pierdere pe anul 1943.
3. Raportul Censorilor.

4. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Censorilor.

5. Complectarea Consiliului de Administrație și a Censorilor.

6. Eventuale propuneri.

Vor putea vota la adunarea generală acționarii cari își vor depune acțiunile până la 2 Aprilie 1944, la casieriele institutului: Sighișoara, Blaj și Târnăveni.

Dacă în ziua susamintită nu se întrunește numărul de acționari cerut în statute și de lege, adunarea se va ține la 25 Aprilie a. c. la aceeași oră și la același loc.

Sighișoara, la 15 Februarie 1944.

Consiliul de Administrație
Nr. 140 (1-1)

Poșta gazetelor

Mihail Sălceanu. Faptul că articolașii încă nu au apărut nu este un semn că nu suntem buni, ci numai că nu le-a venit încă rândul. Am avut înainte de a D. Voastre alți articoli, cărora le-am dat înfățetate, fiindcă erau mai de demult sosiți. Ne bucurăm că ne scrieți și vă rugăm să continuați.

Dimișă Dumitru, Pildești-Roman. Noi de aci trimitem gazeta cel mai târziu Joia. Ne mirăm că totuși nu o primiți decât Lunea. Nu o putem trimite mai iute, fiindcă noi Lunea o încheiem, Marția și Miercurea o tipărim, iară Joia o expediem. Reclamați la poșta, că doară județul Roman nu e peste lume și gazeta ar trebui să sosească în două zile până acolo. Se vede că poșta nu se ridică Sâmbăta și Dumineca, ci abia numai Lunea.

Pentru ceice reclamă banii. Noi nu publicăm la poșta gazetei toți banii primiți, fiindcă în cursul lunilor Decembrie și Ianuarie sosesce cei mai mulți bani. Chităm numai pe ai acelora cari ne întreabă. Asta pentru că să se știe.

Oficiul parohial Jebel-Timș. Am primit toți banii trimiși.

Păr. Antoniu Bălibanu Timișoara. Am primit c. p. Am trimis Nr. iubilare și un îndreptar.

Păr. Pavel Nicolae Uricani. Am procedat conform scrisorii D-voastre. Calendarul nu mai avem.

Lăzărescu Moise Chizdia. Octoieci nu sunt. Se vor tipări însă în curând.

Ioan Rodanțu 5844. Am primit banii trimiși. Dela noi merge ziarul regulat. Am trimis și calendar.

Nicolae S. Cantor 6290. Ați achitat abonamentul pe anii 1942 și 1943. Vom primi banii dela părintele.

Nicolae Bologa 10579. Am primit banii trimiși de părintele.

Meșes Cornel 13436. Am primit banii și i-am introdus pe anul 1944.

Pluț. maș. Șandru Aurel 12482. Am primit 500 Lei și i-am introdus pe 1944. Banii trimiși în 2 Sept. 1943 pe adresa „Foia Poporului” i-am primit.

Păr. Hangea Petrila-Lonea. La noi nu știm să meargă un număr și pe adresa Sf. V. Deasemeni abonat Feordean Gavril nu avem. La ceilalți le merge ziarul. Rugăm lămuriri.

Păr. Aurel Aldea Mihăileni. Am primit Lei 7000.

Păr. N. Ranca Bagău. Am primit c. p. Ați făcut bine că ați dat calendare. Însă, Nr. 12806 nu a plătit nimic pe anul 1944.

Oficiul parohial Vaida-Rece-Făgăraș. Am primit toți banii menționați în scrisoarea din 23 Februarie a. c.

Ionel Stoica 6453. Conform dorinții D-voastre din banii trimiși în 15 Ianuarie 1943 restul de 135 Lei l-am trecut la ajutor. La 22 Februarie am mai primit 500 Lei pe cari i-am repartizat astfel: 400 Lei pe anul 1943 și 100 Lei pe anul 1944.

Oficiul parohial Pui. Am primit Lei 8000 în contul a 16 abonamente.

Oficiul parohial Șura-Mică Am prim. Lei 2300 și i-am repartizat astfel: Nr. 1 pe anul 1941 Lei 171, 1942 Lei 200, 1943 Lei 400, 1944 Lei 500. Nr. 11857 pe 1942 Lei 150 și pe 1943 Lei 300 Nr. 11858 pe 1942 Lei 150. Nr. 11860 pe 1942 Lei 150. Nr. 11861 pe 1942 Lei 150 și Nr. 11862 pe 1942 Lei 150. Restează toți afară de 11857, anul 1943.

George Duncea 415. Am primit Lei 2 abonamentul pe anul 1944.

Oficiul parohial Șoroglin. Pentru Nr. 13303 am trimis calendar.

Oficiul parohial gr. cat. Porumbacuș. Am primit banii pentru calendarul pentru Nr. 4415. Calendar am trimis poșta.

JUDECĂTORIA MIXTĂ TÂRNĂVENI
Instanța c. f.

No. 721/1943 c. f.

Extras din publicațiunea
de licitație

La cererea de executare făcută de eritoarea Dârloșan Ana No. 49 contra eritului Măgurean Ioan invalid.

Judecătoria a ordonat licitațiunea eritoană la cecece privește imobilele situate în comuna Bolan circumscripția judecătorească Târnăveni în prot. c. f. No. 1384 Băntreg A + 2 top. 440, 441 casă curte grădina cu 72 st. p. prețul de strigare 18 Lei, c. f. 335 Bolan întreg A + 1 top. 3218 vie cu 230 stj. cu prețul de 225 Lei A + 2 top. 3309 vie cu 250 stj. preț de strigare 188 Lei, A + 3 top. 3980 fână 1 top. 668 stj. preț de strigare 4125 Lei, A + 4 top. 3981 fână 1 jug. 348 stj. preț de strigare 4125 Lei, A + 5 pădure com. con. 843 stj. preț de strigare 75 Lei, c. f. 2024 Bolan întreg A + 1 top. 993/45 loc. casă 300 stj. preț de strigare 375 Lei, c. f. No. 234 Bolan în 1/4 parte A + 17 pădure comună compo. 1 jug. 843 stj. preț de strigare 188 Lei, pentru încasarea creștelor de 48 700 Lei cap. și acc. 20.000 Lei c. și acc. a Băncii Comerciale și Industriale 4600 Lei cap și acc. Dr. Marțian Căle 3300/800 cap. și acc. Anei Măgureană născ. Dârloșan, de 2748 Lei cap. și acc. Dr. Vasile Albu, 2005 Lei cap. și acc. Ilario Holom 10 099 lei Cap. și acc. D. nava S. A., 3200 Lei cap. și acc. Depozitul de bere Turda, 4517 Lei cap. și acc. Depozitul Bere Luther.

Licitația se va ține în ziua de 20 Martie 1944 orele 14 la casa comunală Bolan. Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi date pe un preț mai mic decât cel de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depună la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar sau chitanța de depozitare și să se conformeze condițiunile de licitație.

Târnăveni, la 16 Noembrie 1943
Judecător: ss. Hândrea
director de c. f. ss. Ciobol
pentru conformitate
ss. Indescifrabil

L. S.

142 (1-1)

Cumpăr mașină de tractat
marca M. A. N. Nr. 12
cu tractor Honomag să fie
în bună stare. Mt. Rotaru Ilie
Timotei Cipariu Nr. 19 Blaj 139 (1-1)

**Când scrieți ori trimiți
bani, arătați-ne totdeauna
neapdrat, și Nr. din statul
văștrii, cu care vă merge gazeta
Astfel nu putem rezolvi scrierile
D-voastre.**